

Antonia Pavlic 2-8-2
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
IGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 6, 1971

STEV. LXXII - VOL. LXXII

Nemški krščanski demokratije izbrali novega predsednika

Na svojem letnem zborovanju je Krščansko-demokratska unija izbrala za novega vodnika stranke dr. R. C. Barzela, načelnika svojega parlamentarnega kluba.

SAARBRUECKEN, Nem. — Na zborovanju Kraščanske demokratske unije, najmočnejše nemške stranke, je bil izbran za novega načelnika in bodočega kanclarja dr. Rainer C. Barzel, 47 let stari vodnik stranke v zveznem parlamentu. Njegov tekmelec Helmut Kohl, 41 let stari predsednik deželne Renski Palatinat, je dobil pri volitvah le 174 glasov proti 344 za Barzela. Zmaga je bila torej prepričljiva in je dala novemu vodniku močno oporo v stranki in v javnosti.

Krščansko demokratska unija je nad 20 let vodila usodo Zahodne Nemčije, dokler se ni umaknila socialistično-liberalni koaliciji z vlade. Po smrti dr. K. Adenauerja ni namreč dobila primernega vodnika, da bi jo ohranilo edino in močno.

Dr. L. Erhard je bil odličan ekonom in je kot tak užival ugled, kot kancler se ni obnesel. Tudi njegov naslednik dr. K. Kiesinger ni bil kos položaju. Zato se je odpovedal strankinemu vodstvu in omogočil na sedanjem zborovanju volitev novega. Nove volitve bodo šele leta 1973 in Barzel bo imel dovolj časa, da se na nje pripravi. V Willyju Brandu, vodniku Socialistične stranke, ima močnega nasprotnika, ki ve, kaj hoče.

Diplomatski svet o volitvah v Juž. Vietnamu

SAIGON, J. Viet. — Predsednik Van Thieu je sijajno zmagal pri predsedniških volitvah, trdijo uradne številke njegovih volivnih komisij, pa tudi njegovo časopisje in njegova propagandna organizacija. Skoraj isti čas se slišijo v saigonskem diplomatskem svetu druge sodebe, ki se ne opirajo na uradne številke in trditve.

Diplomatje imajo poročila, da vse to, kar trdi režim, drži le za volišča na deželi, v malih mestih in vaseh. V večjih mestih je bila odprtost volivcev na voliščih očitna, pa tudi neveljavnih glasov ni manjkalo. Mesta kot Saigon, Hue ali Da Nang so se naravnost odklovala pri bojkotiranju volitev.

S številkami se vse to ne da dokazati, ker so bile volivne komisije le navadno režimsko orodje. Tudi med ameriškimi uradniki v Južnem Vietnamu jih je veliko, ki mislijo, da so sodebe v diplomatskem svetu zelo blizu stvarnosti.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtve!

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura okoli 65.

Novi grobovi

Frances Skocaj
V Mt. Sinai bolnišnici je umrla 73 let stara Frances Skocaj s 3682 Ludgate Rd., Shaker Hts., roj. Bukovec v vasi Zakrojača, fara Turke, od koder je prišla v ZDA l. 1923, vdova po pok. Anthonyju, mati Alice Pinkus, stara mati. V Sloveniji zapuščena enega brata. Pogreb bo iz Zakrajskega pokopnega zavoda jutri, v četrtek, ob 9.30, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Kalvarijo.

Nicholas Gansey
Na svojem domu je umrl pretekli ponedeljek 72 let stari Nicholas Gansey s 1146 E. 74 St., vdovec po pok. Elizabeth, roj. Kondas, oče pok. Charlesa, Elizabeth Szabo, Eleanor Gravette, Dorothy Elderidge, Steghena, Genevieve, Shirley Beighy, 22-krat stari oče, 11-krat prastari oče, brat pok. Stephena in pok. Josepha Gonczy. Pokojnik je bil rojen na Madžarskem, od koder je prišel v ZDA l. 1915, zaposlen do upokojitve pri Anchor Rubber Co. Pogreb bo jutri, v četrtek ob 8.30 iz Zakrajskega pokopnega zavoda, v cerkev sv. Petra ob 9., nato na Kalvarijo.

Bojkot francoskega blaga?

DALLAS, Tex. — Glavni poštar W. M. Blount je tu v javnem govoru pozval prebivalstvo ZDA, naj bojkotirajo francosko blago, dokler Francija ne bo resno skušala omejiti prometa z mamili, ki prihajajo od tam v ZDA. Dejal je, da prihaja v ZDA 80% vsega heroina iz Francije in da bi francoske oblasti to lahko preprečile, če bi se res trudile.

Bojkot ameriške javnosti od vseh francoskih izdelkov naj bi francosko vlado prisilil, da bo nastopila odločno proti trgovini z mamili, ki ima prav v Franciji svoje glavno središče.

Vlada ZDA je preko poslanika A. K. Watsona v Parizu opozorila francosko vlado na dejstvo, da glavni poštar ni od julija več član vlade in da zato njegovo izjavo ni možno spravi v kako zvezo z vlado. Francija je uvožila v ZDA lani za 942 milijonov dolarjev blaga, kupila ga je pa v ZDA za 1, 484 milijonov.

Zasedanje mednarodnega denarnega fonda ni bilo brez uspeha

WASHINGTON, D.C. — V začetku preteklega tedna je kazalo, da bodo seje Mednarodnega denarnega fonda potekale v znamenju razkola o bistvu spornih vprašanj. Pa se je proti koncu tedna pokazalo, da so se vsaj osnovni pojmi dosti dobro razčistili, na kar je ameriška delegacija začela popuščati v svojem načelnem stališču, ki se je dalo izraziti z besedami: Najprej treba rešiti vprašanje primanjkljaja v ameriški plačilni bilanci, potem šele naj pride na vrsto vprašanje novega mednarodnega valutnega sistema. Ameriško popuščanje je omogočilo, da sta fond in banka našla pot, kako premakniti pogajanja z mrtve točke. Ameriško popuščanje je dobilo obliko sledečih sklepov:

Loči naj se obravnavanje novega deviznega sistema od obravnavanja ameriške plačilne bilance in njenega primanjkljaja. Preje je Amerika zahtevala, naj se oba problema obravnavata istočasno. To

Kissinger pojde še la mesec v Peiping

Včeraj je bilo objavljeno, da bo predsednikov glavni svetovalec za narodno varnost dr. H. Kissinger poletel pred koncem meseca ponovno v Peiping.

WASHINGTON, D.C. — Tu n v Peipingu je bilo včeraj objavljeno, da bo glavni svetovalec predsednika ZDA dr. H. Kissinger poletel pred koncem tega meseca ponovno na Kitajsko. Kissinger je bil rojen na Madžarskem, od koder je prišel v ZDA l. 1915, zaposlen do upokojitve pri Anchor Rubber Co. Pogreb bo jutri, v četrtek ob 8.30 iz Zakrajskega pokopnega zavoda, v cerkev sv. Petra ob 9., nato na Kalvarijo.

Dr. H. Kissinger bo vzel s seboj na pot dva svoja glavna sodelavca, pa tudi strokovnjaka državne tajništva za jugovzhodno Azijo in nekaj časnih karjev, ki običajno krijejo novice Bele hiše in vlade ZDA.

Objava nove Kissingerjeve poti kaže, da sta tako Washington kot Peiping odločna izvesti svoj načrt o normalizaciji medsebojnih odnosov. Strah, da bi notranje težave na Kitajskem mogle to preprečiti, naj ne bi bil utemeljen. Kissinger je dejal včeraj časnikiarjem, da vse priprave za predsednikov obisk na Kitajskem potekajo v redu, točno in po načrtih.

Kissinger in njegova skupina bo letela na Kitajsko s predsednikovim letalom. Kissinger sam bo ostal ves čas v Peipingu, kjer se bo razgovarjal s Cu En-lajem in nemara še z drugimi, vendar o tem ni gotov. Kdo od njegove skupine bo potoval nemara še jam drugam, kamor naj bi predvidoma potoval kasneje predsednik Nixon, še ni znano. Sodi, da bo ta obiskal Šanghaj.

Manj oslov in kamel

Po podatkih iz Beiruta se naglo znižuje število oslov in mul, ki jih je bilo nekoč mnogo na libanonskih cestah. Spodrivajo jih avtomobili.

Se leta 1964 je bilo 34.500 oslov, lani le še 25.000. Število mul se je v istem obdobju znižalo od 4.400 na 3.1000, kamel pa od 850 na 350.

Izrael gradi rakete za rabo atomskih glav?

WASHINGTON, D.C. — Izrael je začel graditi rakete, ki so sposobne ponesti 1000 do 1500 funtov težke glave 300 milj daleč, trdijo ameriški in drugi zahodni obveščevalni viri. Rakete "Jericho" so menda predrage, da bi jih rabiš za običajno strelivo, namenjene so torej jedrskemu. Izrael je ponovno izjavil, da nima jedrskega orožja in da ga ne bo prvi rabil, če bi ga tudi imel.

Zahodni viri so prepričani, da je Izrael sposoben atomsko orožje naglo sestaviti, če se za to odloči ali če bi za to nastopila nujna potreba. Sodi, da ima nemara dele atomskih glav že pripravljene in jih je le treba zložiti in pripraviti za uporabo.

Za enkrat gradijo Izraelci nove rakete Jericho od 3 do 6 in mesec. To bi pomenilo, da jih imajo že v nekaj mesecih dovolj na razpolago za namerjenje na vse glavne in važne cilje v Egiptu.

V kolikor je res, da ima Izrael pripravljene rakete in atomske bombe za skrajno nevarnost, je vprašanje, ali ne bo tudi ZSSR naperila nekaj svojih raket na cilje v Izraelu. Kaj bo nato odgovorila Amerika?

ZSSR ima več divizij na Vzhodu kot Zahodu

WASHINGTON, D.C. — Po podatkih zahodnih vojaških obveščevalnih služb ima Sovjetska zveza na meji proti Kitajski trenutno vsaj 41 divizij, med tem ko jih ima v Evropi na svojih zahodnih mejah skupno 31.

Število divizij se je na Zahodu počevalo od leta 1967 na 5, na vzhodu pa za 26! To kaže očitno, kje vidijo v Moskvi v sedanjem času za ZSSR glavno nevarnost.

Pred novim povišanjem poštne?

WASHINGTON, D.C. — Nova poštna uprava misli na predlog, da naj se poštne še povišajo. Za navadno pismo naj bi se povišanje na en cent, od 8 na 9 centov, sorazmerno pa tudi druge. Povišanje naj bi stopilo v veljavo prihodnje leto z julijem.

Zasedanje mednarodnega denarnega fonda ni bilo brez uspeha

posebno važno, ako se bo gospodarska kriza nadaljevala.

Naša delegacija je tudi pristala, da se vprašanje ameriških stroškov za njene vojaške postojanke in akcije na tujem, obravnavajo posebej. To je vprašanje, ki posebno zadene odnose med Ameriko in Zahodno Nemčijo.

Amerika se tudi ne bo branila razgovorov o bodočnosti cene za zlato. Ta koncesija je sicer le načelnega značaja, je pa značilna. Prebila je namreč ameriško načelno stališče, da se o ceni za zlato sploh ne razpravlja.

Pogajanja o vseh teh problemih bodo dolga. Med tem bo treba nekaj storiti za novo podlago za mednarodno devizno stabilnost. Konferenca v Washingtonu je sklenila, naj vse države po možnosti obvarujejo lastne valute pred hitrimi spremembami deviznih tečajev in da naj imajo stalno pred očmi, da naj prišel čas, ko bo treba vezati vse valute na neko stabilno

IZRAEL IN EGIPT NISTA NIČ BLIŽJE SPORAZUMU

Ameriški državni tajnik W. P. Rogers se je razgovarjal z zunanjinima ministroma Egipta in Izraela ter ju nato pozval k sporazumu za odprtje Sueškega prekopa.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — William P. Rogers je posebej govoril z zunanjim ministrom Egipta M. Riadom in posebej z izraelskim Abbo Ebanom, nato pa je v ponedeljek v svojem govoru pred glavno skupščino Združenih narodov pozval obe državi, naj se dogovorita najprej vsaj delno in omogočita s tem odprtje Sueškega prekopa. Državni tajnik W. P. Rogers je v glavnem ponovil že znani načrt, ga pozval, naj obe strani vendar preideta enkrat "od besed k dejanjem".

V Kairu in v Jeruzalemu gledajo na položaj čisto drugače. Nihče neče popustiti v ničemer, kar bi mu utegnulo škodovati pri kasnejših razgovorih. V Jeruzalemu izjavljajo, da so se pripravljene umakniti od bregov prekopa, toda so proti temu, da bi prešle na njihovo stran prekopa egiptске vojaške sile. Egipt sprasujejo, čemu mu je to potrebne, če ima resen namen mirnim potem rešiti spore z Izraelom.

Svet opozarja istočasno na dejstvo, da egiptska zahteva ne kaže k miru in če tega ni, čemu naj se Izrael umika od prekopa, kjer ima boljše obrambne položaje, kot dalje v notranjosti.

V Kairu poudarjajo miroljubnost, pa tudi pripravljenost žrtvovati "milijon ljudi" za osvoboditev zasedenega ozemlja. Zahtevajo, da se Izrael umakne z bregov prekopa dalje v notranjost, nakar bodo oni prešli preko prekopa in podaljšali sedanje premirje za določen čas. Stalen mir ni možen, dokler se Izrael ne umakne z vsega zasedenega ozemlja.

V Jeruzalemu k temu pripominjajo, da mora Egipt pristati na časovno neomejeno premirje, potem šele lahko računa na izraelski delni umik, na polni pa ne preje, dokler ne bo sklenjen, podpisan in odobren resničen mir.

Kakšen bo praktičen uspeh te konference? Vse države bodo morale gledati, da tečaj njihove narodne valute ne bo prehitro in preostro nihal. Vsako prehitro in preostro nihanje bi namreč spravilo iz začasnega ravnovesja tudi druge devize. To bi naravno onemogočilo sistematično pripravljanje podlage za nov stabilni mednarodni devizni sistem.

Pot za bodoče sporazumevanje o novem mednarodnem deviznem sistemu je torej začrtana. Da svetovno gospodarstvo ne bo prehitro in preostro nihalo, si lahko mislimo. Hoja bo počasna, da se avtorji ne izpostavljajo nepotrebnim presenečenjem. Kaj drugega je pa težko prerokovati.

Pot za bodoče sporazumevanje o novem mednarodnem deviznem sistemu je torej začrtana. Da svetovno gospodarstvo ne bo prehitro in preostro nihalo, si lahko mislimo. Hoja bo počasna, da se avtorji ne izpostavljajo nepotrebnim presenečenjem. Kaj drugega je pa težko prerokovati.

Vladne sile razbile rdeče oblegovalce

Vladne sile so razbile obroč okoli svojega oporišča ter nato rdeče oblegovalce stisnile od dveh strani.

SAIGON, J. Viet. — Južnovietnamske sile so bile zapletene v obsežne boje z rdečimi, ki so pritiskali iz Kambodže proti Saigonu in nekaj časa tam ogrožali pol duzeta zaveznikov oporišč. Zavezniki so prešli v protinapad in postopno čistili področje, ki so ga vzemirjali rdeči. Uradna poročila so govorila, da so imeli rdeči na tem področju zbrane enote treh divizij, skupno okoli 12.000 mož.

Vladne sile so podpirale ameriške oklopne in letalske sile, prve se v boj niso spustile, so bile le v rezervi za skrajno potrebo, letalstvo in helikopternim potom rešiti spore z Izraelom.

Uradno poročilo Južnega Vietnama pravi, da so vladne sile pokončale 134 rdečih, same pa imele 10 mrtvih in 39 ranjenih. Ameriški letalci so našli še drugih 230 padlih nasprotnikov, ki so bili žrtve letalskih napadov in topništva. Trdijo, da je bila v zadnjih 4 mesecih to največja bitka v Indokini.

Politična sezona v Angliji se je začela

BRIGHTON, Ang. — Kot vsako leto, imata tudi letos obe glavni stranki svoje letne občne zbornice v Brightonu. Letos je prišla delavska stranka prva na vrsto. Občni zbor je najprej obravnaval običajne strankine poslovne stvari, potem se je pa lotil vprašanja vstopa v Evropsko gospodarsko skupnost.

Ko je bila delavska stranka na vladi, je zagovarjala vstop, zato ji je težko, da bi bila sedaj naravnost proti. Izbrala si je radi tega drugo pot; o tem naj odloča angleški volivec na novih parlamentarnih volitvah. To ni ravno slaba ideja, kajti ta pot rešuje obe stranki odgovornosti za odločitev, ki je za Anglijo usodepolna, naj je pozitivna ali negativna. Iz debate se je spretno izmuznil tudi strankin voditelj Wilson, ki je svoj čas zagovarjal vstop. Sedaj bi moral govoriti proti, pa je prepustil ta posel prejšnjemu delavskemu voditelju Callaghanu, ki je predlagal, naj delavska stranka, kakor hitro pride na vlado, stavi predlog EGS, naj se pogajanja obnovijo ne glede na to, kako se bo zadeva med tem obravnavala.

Po kongresu delavske stranke bodo tu zborovali delegatje konservativne stranke, ki bodo naravno zagovarjali vstop, dasi ravno so bili večkrat proti nje-mu.

Mleko za mladino

Okoli 62.000 šol v naši deželi deli med šolarje mleko.

Iz Clevelanda in okolice

predavanje — Rev. Vinko Zaletel bo imel v nedeljo zvečer ob 6. v farni dvorani pri Sv. Vidu drugi del svojega predavanja o Koroški s slikami. Vsi vabljeni!

Obletnica smrti — Jutri, 7. oktobra, bo trinajst let, odkar je umrla ga. Milka Meršol, soproga primarija dr. Valentina Meršola. Zadušnico bodo opravili pri očetih benediktincih in tudi drugi slovenski ljubovniki, znanci pokojnice.

Sestanek Maternskega kluba — Maternski klub fare sv. Vida ima nocoj ob pol osmih sestankov, na katerem bo govorila ravnateljica farne šole č.s. Mary Ramon. Navzoč bo celoten učiteljski zbor za pomenek s starši.

Seja — Društvo Carniola Hive 493 T.M. ima nocoj ob sedmih svojo sejo v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju v sobi št. 1.

Zmanjšanje naročil za narodno obrambo v Ohio za 42%

WASHINGTON, D.C. — Izdatki za vojne potrebe v Vietnamu so dosegli svoj višek leta 1968. Tedaj so presegli 35 milijonov in je bilo pri njih proizvodnji in prevozu skupno zaposlenih preko 8 milijonov ljudi.

V Ohio je bilo tedaj naročenega in izdelanega blaga za vojne potrebe v skupni vrednosti \$1.641.000.000. Letos so skupna naročila za potrebe narodne obrambe v tovarnah Ohia le še \$957.000.000 ali 42 odstotkov manj.

Varnejši premogovniki

CHARLESTON, W. Va. — Po številu nesreč je varnost v premogovnikih v ZDA danes dvakrat večja, kot je bila leta 1910.

Zadnje vesti

BELFAST, S. Ir. — Predsednik pokrajinske vlade Faulkner pojde znova v London na razgovore s predsednikom britanske vlade E. Heathom o položaju v Severni Irski.

BRUXELLES, Belg. — Namestniki zunanjih ministrov držav članic NATO so se včeraj tu razgovarjali o možnosti in načinu skupnega sorazmernega zmanjšanja oboroženih sil v Evropi na temelju sporazuma z Varšavsko zvezo. O tem se pojde proti koncu oktobra pogovarjat na vzhod Manlio Brosio, dosedanj generalni tajnik NATO, katerega mesto pa je prevzel Holandec Luns.

LONDON, Vel. Brit. — Včeraj je prišel sem na 3-dnevni uradni obisk japonski cesar Hirohito. Sprejeli so ga z vsemi častmi, pa je vendar kraljica Elizabeta na slavnostni večerji v govoru izjavila, da "vse preteklosti ni mogoče pozabiti, kot da bi ne obstajala".

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Albanski zunanji minister Nesti Nase je včeraj pred generalno skupščino trdil, da pripravljajo ZDA skupaj s Sovjetsko zvezo vojno proti Kitajski. Nato je napadel ameriški predlog o "dvojnem predstavnstvu" Kitajske v ZN ter zagotavljal, da Peiping ne bo poslal svojih zastopnikov v ZN, dokler bodo tam zastopniki Cangkajška.

AMERIŠKA DOMOVINA

117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 191 Weds., Oct. 6, 1971

Ob 150-letnici samostojnosti Centralne Amerike

Pravzaprav je naslov napačen, pa je vendarle v navadi, Centralne Amerike namreč ni, je le zemljepisni pojem. Politično je na tem prostoru pet samostojnih republik: Gvatemala, Honduras, El Salvador, Nikaragva in Kostarika. Vse te republike so se pred 150 leti osvobodile španske oblasti in dobile neodvisnost. Spodobilo bi se, da bi skupno praznovala ta jubilej, saj so vendar sosedje. Politična negotovost in gospodarska zmešnjava v Srednji Ameriki sta tako veliki, da vseh pet predsednikov republik ni moglo priti na skupno slavnostno kosilo, da bi se spomnili, kaj so ustvarili njihovi politično sposobnejši predniki.

Dolga je doba 150 let, marsikaj se spremeni v njej. Spremembe so nastale tudi v Srednji Ameriki, toda vseh pet republik je ostalo, kot so bile. Bistvenih sprememb je čas rodil le malo, pa še teh se republike otepaajo. So preveč navezane na tradicije, dobre in slabe. Tako na primer se režimi praviloma menjajo z upori in vojaškimi udari. Voditelji držav so generali, njihovi režimi so pa tesno povezani s potomci nekdanjih imigrantov, ki so danes cvet bogatih slojev, podjetnikov v mestih, veleposestnikov na deželi. Domača revščina živi ob robu in sme kvečjemu le gledati, kaj delajo bogataši. Danes na primer vladajo v Nikaragvi, Gvatemali in El Salvadorju generali, v Hondurasu je oblast v rokah vojaškega odbora, le Kostarika uživa pravo politično svobodo.

V vseh petih državah je revščina v večini, kar ne bi bilo treba. Denar bi se že dal dobiti, ako bi bogati sloji hoteli plačevati davke, kot bi se spodobilo. Z revščino vred vladajo tudi pomanjkljiva izobrazba, brezposelnost, draginja in sploh vse težave, ki tarejo revne dežele. To stanje je posledica odsotnosti socialne politike, ki jo dežele poznajo le na papirju. Poleg dobre socialne politike bi bila krvavo potrebna tudi agrarna reforma. Dežele imajo dosti primerne orne zemlje, ki se pa nahaja v rokah veleposestnikov. Ti jo obdelujejo s pomočjo kmetskega proletariata.

Cela desetletja je manjkalo prilike, da se to stanje spremeni. Prišla je l. 1961. Takrat so namreč vse gornje države sklenile, da ustanovijo skupno carinsko unijo za vseh 15 milijonov ljudi, kar jih živi v Srednji Ameriki. Tako bi nastal precejšen gospodarski prostor, ki bi lahko hitro dvignil življenjsko raven v vseh 5 državah. O tem so bili vsi prepričani.

Nepričakovano je prišel l. 1969 znani veliki polom, ki ga je sprožila nogometna tekma med reprezentancama Honduras in El Salvador. Tekma se je vršila v Hondurasu, zmagal je pa El Salvador. To je rojake premaganega moštva iz Hondurasu tako razjezilo, da so premlatili vse tiste navdušene športnike iz El Salvadorja, ki so prišli gledat tekmo. O škandalu je kmalu zvedela javnost v El Salvadorju in zahtevala za to kazen.

V Hondurasu dela dosti delavcev iz El Salvadorja. Te so domačini v Hondurasu vzeli na piko, jih pognali nazaj v El Salvador. Tega narodni ponos El Salvadorja ni mogel prenesti. Armada iz Salvadorja je vdrila v Honduras, da tam "reši" 600.000 sezonskih delavcev. Iz vse te homatije se je morala razviti prava vojna, ki je pa imela svoj vir v pregetem nacionalizmu, ki vlada v celi Srednji Ameriki.

Spor je bil za silo poravnani s tem, da je Organizacija ameriških držav (OAD) prevzela nadzor meje med Hondurasom in El Salvadorjem. Na meji je zavladal mir, ubita je bila pa carinska zveza, kajti med Hondurasom in El Salvadorjem je prenehalo vsako trgovanje. Obmejna zapora je bolj prizadela Honduras, ki se je "maščeval" nad El Salvadorjem s tem, da je prepovedal vsak prevoz blaga iz El Salvadorja po znani medameriški avtomobilski cesti. Honduras je zmeraj bolj trpel od razpada carinske zveze in je v decembru 1970 odpovedal članstvo v carinski zvezi. OAD se sicer trudi, da bi Honduras pregovorila, naj se vrne v zvezo, toda do sedaj še ni nobenega uspeha. Honduras in El Salvador sta še zmeraj v "vojnem stanju", brez diplomatskih stikov, zato pa z zaprti mejo.

OAD se stalno trudi, da bi stanju "ne vojna ne mir" med Hondurasom in El Salvadorjem napravila konec. Še v septembru so bili napravljivi poskusi za premirje, uspeha pa ni. Brez uspeha so tudi vsi poskusi, da bi oživilo staro carinsko zvezo. Ne El Salvador ne Honduras ne kažeta veselja do miru.

Pravega domačega miru ni tudi v Gvatemali. Sedanji predsednik general Arana Osorio se trudi, da bi končal državljansko vojno med levimi in desnimi gverilci, pa se mu to noče posrečiti. Obsedno stanje traja že več kot 12 mesecev, miru pa ni. Armadi se je posrečilo deloma ukrotiti leve gverilce, toda desni gverilci še zmeraj morijo tako levičarje kot državne varnostne organe.

V republiki El Salvador je režim generala Hermándeza še kolikor toliko stalen, toda v marcu 1972 bodo pred-

sedniške volitve in teh se javnost boji že sedaj. Dvomi, da bi moglo mirno potekati. Na šibkih nogah je tudi režim predsednika Cruza v Hondurasu. Dežela je preveč vezana na preteklost, da bi mogla dolgo živeti brez nemirov, taka je tam navada.

Srečna je Kostarika, ki nima nobene armade, zato pa mir in prilično blagostanje. Dežela ima najvišjo življenjsko raven in to jo rešuje pred prevrati. Žal njenega vzglada nočejo posnemati ostale republike Srednje Amerike.

Mnenja in vesti

iz Železnega krožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — V naših severnih krajih smo imeli letos in še imamo čudne letne vremenske sezone. Zraven teh pa tudi čudna politična spreminjanja. Vse gre kakor ob sitnem vremenu. Danes tako — jutri tako. Največ sitnosti nam povzročata polucija, ki ne onesnažuje samo vode in zraka, ampak uničuje rast in plodovitost, vpliva na zdravje in tako počasi mori in uničuje zanimanja turistov za posete in obiske takih krajev.

Razprave, apele in drugo o tem je čuti že dolgo. Naši zastopniki na političnih položajih trkajo na kongres in senat, da naj se kaj ukrene glede tega. Besed je dosti, rezultatov pa bolj malo. Tisti, ki so za to odgovorni, bi se radi izognili stroškov in žrtv za izboljšanja, ki naj bi omejevala in preprečevala polucije. Zato iščejo vzroke, ki bi jim naj pomagali izmikati se pri tem.

Naš kongresnik John Blatnik, ki deluje na to, da naj kongres uvede odredbe proti temu in da naj se industrijske in druge korporacije, katerih obrati polucije povzročujejo, naj bi take odredbe in določila upoštevale in se jih držale. Tem je postal kongresnik Blatnik zadnje čase tarča. Zbadajo ga, ker se poteguje za pravice javnosti. Sami pa se izogibajo odgovornostim za to.

Kongresnik Blatnik je predsednik kongresnega odbora, ki se bavi s preiskavami sitnosti, ki povzročajo polucije. Lobisti, ki ga radi pridobijo za cilje njihovih korporacij, kar jim pa ne bo uspelo. — Kako gledamo tu pri nas na Nixonovo zamrzitev cen, mezd in druge odredbe, ki naj bi prinesle malim in velikim malo boljšega gospodarskega dihanja v teh vsestransko zmedenih svetovnih razmerah? Zanimivo vprašanje, kajne? Nekako tako kakor po drugih delih naše dežele. Problemi tega vprašanja so težki za učene in manj učene glave. Vsi moramo računati z njimi. To je, če hočemo ali ne, če hočemo ali ne, se jim ne moremo skriti.

Kako radi bi se skrili pred njimi mnogi vodilni ljudje, ki imajo za vse posledice pojavov v teh slučajih odgovornosti! Pa ne gre kar tako. Nekateri grehi se nekako skrivajo — a ne vsi. Gospodarski in politični krak težko, če so taki kakor v sedanjih časih. Rek "Kako radi nekateri cukaajo in pijejo na kredito, je znan že iz davnih starih časov. To navado, kakor zgleda, imajo še dandanes razni političarji, ki jim narod zaupa in jih postavlja na zaupna odlična mesta. Pa ne gre vedno tako, kakor bi radi. Zato ne, ker gospodarske in politične sezone imajo svoje spremembe in v njih ne sije vedno lepo, svetlo sonce na gospodarsko in politično polje, kakor bi kake "modri politični inženirji" radi, da bi sijalo in poganjalo rast njihovih načrtov. Zakaj ne?

Dolga, dolga vrsta vzrokov je — zakaj ne!? Odgovornost za vse to pada na vse. V različnih merah seveda. Največ na tiste, ki jih povzročajo. V veliki meri pa tudi na javnost in to sva ti in jaz in milijone in milijone takih, ki ne odpremo ust, kadar bi jih morali, nismo dovolj previdni, komu zaupamo položaje in

vse razne uprave. Ob volitvah ne volimo prav itd. Naprej in naprej bi se dalo naštevati vzroške sezone. Bodočnost in posledice seveda povedo vsakemu rodu časa, kaj je bilo prav in kaj ne, kar je delal in sejal v svojem času.

Posledice, ki jih doživljamo v sedanjih časih, govore dovolj jasno, ali je bilo vse prav in na mestu kako in v kakem duhu in namenih in zakaj smo vozili, kakor smo vozili. Nekaj je bilo prav, mnogo pa tudi ne. Bolj natančno o vsem tem bosta šele čas in bodočnost o tem dokazala.

Ze zdaj seveda čas pred nas postavlja visoke račune za vse. Najbrže bodo ti računi za vse gospodarske, politične in socialne napake še mnogo višji in bolj občutljivi. Ki temu ne moremo reči drugega, kakor da želim, da bi se le motil in da bi ne bilo tako, kakor omenjam v tem svojem gledanju na vse to.

Kadar nas ščipljejo razne take krize, ne smemo pozabiti upoštevati to, zakaj nas ščipljejo, kdo jih je povzročil in zakaj. Nezaželjene račune nihče rad ne plačuje. A kdor je odgovoren za nje, jih mora poravnati. In sedanje take račune postavlja pred nas sedanja gospodarska kriza s svojo inflacijo, katero pa povečujemo naprej in naprej vsi, vsi sloji in stanovi. Kdor ne verjame to, naj samo primerja cene vsemu zadnjih dveh desetletjih. Primerja, kaj si kupil z dolarjem pred 20 leti, kaj in koliko kupiš z njim sedaj?

Pri vsem moramo biti predsedniku Nixonu le hvaležni, da je spregovoril in obelodanil zamrzitev cen, mezd in vsemu drugemu navijanju cen na tem in onem polju. Da bi le pomagalo — dal Bog!

* KAJ JE SE KAJ DRUGEGA za omeniti tod okrog nas? — Vedno kaj. Okrog jezera po naši Minnesoti poseduje razne poletne letoviške domove in koče mnogo naših slovenskih rojakov. Nekaj jih vodi tudi motele, nekateri zabavišča. Imena vseh mi niso znana. Slovenski gostilničarji in slovenske kuharice so znane, da so postrežljivi in to ti isti, ki za take potrebe gledajo in jih upoštevajo ter cenijo. Kar vsi lepo izhajajo.

Tudi doli v severozapadnem delu države Wisconsin poseduje več Slovencev okrog jezera svoja letoviška bivališča. Celotno iz drugih držav, kakor iz Illinoisa in od drugih prihajajo sem v te kraje in si ustanavljajo letoviška bivališča. Ko sem se nedolgo tega mudil v Washburn County, doli v severozapadnem delu države Wisconsin, mi je prišel v roke list "The Inter-County Leader" z dne 18. avgusta 1971 in sem videl sliko lepega jezera v Meenon Township in opis obširnega zemljišča, ki ga tamkaj lastuje znani Slovenec dr. Ludvik Leskovic iz Chicaga. Omenjeni je eden izmed novih Slovencev. V Chicagu vodi slovensko radio uro vsako soboto in tudi zemljiško pisarno. Oglašuje tudi prodajo zemljišč v Floridi. Zelo podjeten rojak. Njegova žena Corinne je hčerka pok. Albine Novak, bivše gl. tajnice Slov. ženske zveze. Poročilo o njegovem letoviškem prostoru omenja, da obsega 186 akrov zemeljske površine ob lepem

jezeru Spooner, ki se nahaja nekako okrog 50 milj južno od Dulutha. Podjetnemu rojaku je za čestitati na lepem napredku.

Tako vidite je okrog nas vedno kaj novega in zanimivega. Ameriška Slovenija bo še živel! Le krepko tako naprej!

Naj zadostuje za danes, pa še drugič kaj o čem drugem. Vse čitatelje pa lepo pozdravlja Andrejček

Družabni večer slovenskih mož in fantov

CLEVELAND, O. — Povezanost, ki je nastala med slovenskimi protikomunističnimi borci v času revolucije v domovini, je ostala vse do današnjega dne trdna, pa čeprav je potekala odlično že kar dolga doba let. Še celo povečala se, saj pa je prekaljena v krvi toliko soborcev, ki so dali svoja življenja za vero in svobodo svoje domovine. In da je temu res tako, pričajo med drugim njihove prireditve, ko niso ne manj, marveč vedno bolj obiskane in imajo močnejšo vsebino.

Tako je postal za njihove skupne prireditve Baragov dom prestesen in so jih morali prenesti v večje prostore, v šolsko dvorano župnije sv. Vida. Tam se bodo spet zbrali v soboto, 16. oktobra tl., na svoj prvi družabni večer v tej sezoni s skupno večerjo ob sedmi uri in s prijetno zabavo, med katero bo igral orkester "Sonet".

Na večerjo kakor tudi k drugemu sporedu so povabljeni vsi rojaki. Lepo bo, ko bodo prišli vsi skupaj s svojimi družinami. Vstopnice se dobe pri vseh odbornikih društva SPB.

Janez Sever

Koncert "Slovenskih fantov"

CLEVELAND, O. — Prijetni zvoki zadnjega koncerta "Slovenskih fantov" pri Sv. Vidu so globoko odjeknili po slovenskem Clevelandu. To nam je dalo pogum, da smo takoj začeli pripravljati spored za naš naslednji "Jesenski koncert". Ze en mesec uporabimo nove melodije pod večjo roko dirigenta dr. Jerka Gržinciča.

Pridite v nedeljo, 24. oktobra 1971, ob 3.30 popoldne v Slov. narodni dom na St. Clair, da bomo skupaj uživali vslo lepto in sladkost slovenskih pesmi. Po koncertu se bomo malo povesečili in tudi zaplesali. Igral nam bo ansambel Vandrovci.

Sezite že sedaj go vstopnicah, katere vam bodo ponudili pevci sami, kupite pa jih lahko tudi v naslednjih lokalih: Tony Petkoveš Polka Village, 591 E. 185th St.; Mirko Antloga Travel Service, 6516 St. Clair Ave.; Joseph Melaher Men's Wear, 6205 St. Clair Ave.; in Willo Hardware, Willoughby, 36212 Euclid Ave., Willoughby, Ohio.

"Slovenski fantje"

Pojasnilo slovenski javnosti

CLEVELAND, O. — Leta 1962 se je 14. januarja vršila v SND na St. Clair Avenue prva seja, na kateri se je začelo delo za organizacijo Slovenskih dni. Sejo je vodil spretno Ray Luzar. Kot je bilo razvidno, je do bil idejo pri Clev. Federaciji SNPJ. Pozneje se je izvolil stalni odbor in si dal ime "Greater Slovene Day Committee". Njegov predsednik je bil Cam Zarnik.

Ze isto leto je odbor priredil lep piknik na prostorih Društva sv. Jožefa št. 160 KSKJ, ki je bil dobro obiskan. Delovalo se je v lepem narodnem duhu, le da je neka skupina predložila pripravo Slovenskega katoliškega dne. To je sprožilo vrsto vprašanj, ki jih ni bilo mogoče rešiti in do organizacije Slovenskega dni ni nikoli prišlo.

Koroški Slovenci in njih starejša generacija

CELOVEC, Avstr. — Pod gornjim naslovom je Ameriška Domovina objavila daljši članek.

Na izvajanja g. R. D. v Ameriški Domovini z dne 7. junija 1971 si dovolim podati pojasnila o zadržanju od leta 1945.

Junija 1945 so me zastopniki slovenskih izseljenih družin poklicali iz Bregena na Hesselberg, da bi jim pomagal pri vrnitvi v domovino. Sredi julija se je vrnitev res posrečila in ko smo s 400 ljudmi prispeli v Beljak, so nas hoteli Angleži vrniti v Nemčijo. Združenemu odporu vse skupine se je posrečilo vrnitev v Celovec, kjer so nas Angleži internirali v jezuitski kasarni. Tam so dobile posamezne slovenske družine dovoljenje za vrnitev na svoje domove. Ko se je odpeljala zadnja družina v Ziljsko dolino, sta prišla takratni koroški deželni glavar Hans Peisch in direktor deželnih uradov Karl Newole v kasarno s predlogom, da bi vstopil v provizorično deželno vladno. Ko sem dobil zagotovilo, da se bo vsa vlada zavzela, da se nemudoma de facto vrnejo družine na svoja posestva, de iure se je zadeva leta dolgo vlekla, in da sklenemo v vladi načrt za ureditev ljudskega šolstva, sem pristal.

3. oktobra 1945 sem predložil načrt ureditve ljudskega šolstva v obliki dvojezične obvezne šole za vso mladino določenega ozemlja. Ni pa resnična trditve g. R. D. v imenovani številki A. D., da bi Angleži kot zasebna oblast omogočili "slovensko" šolstvo ali celo gimnazijo.

Za 25. november 1945 je zasledena oblast dovolila prve splošne volitve za deželni in državni zbor. Za te volitve je poleg list OeVP, SPOe in KPOe bila vložena tudi slovenska volivna lista, pač pa so Angleži zahtevali od vseh nosilcev list, da se obvežejo za svojo volivno skupnost, da ne bodo na volivnih zborovanjih traktirana zunanjepolitična vprašanja.

To dejstvo je izzvalo ljudsko sodišče 5. novembra 1945, ki me je zaradi tega "podpis", zaradi "samovoljnega" vstopa v vlado in zaradi "samovoljnega" postopanja v zadevi dvojezične šole sodilo. Približno 60 ljudi se je 5. nov. 1945 zbralo v Mohorjevi hiši v drugem nadstropju. Sodniki so bili K. P., P. Z. in J. N. Po mojem pojasnilu položaja sem bil obsojen narodnega izdajstva s sledečimi posledicami: "Takojšnji odstop iz deželne vlade in izbris iz predloga slovenske volivne liste za 25. november 1945."

To obvezo sem v oigled razpoložena mase prevzel in popoldne istega dne je posebna delegacija še zahtevala od mene tozadevno pismeno izjavo. Dan navrh je pri deželni volivni komisiji.

Cilj je bil prirediti Slovenski dan za vse Slovence, za katoličane in ne.

Letos 27. septembra je bila seja odbora, na kateri se je razpravljalo, kaj storiti. Odločeno je bilo, da se naj odbor za Slovenski dan razide, njegova imovina pa razdeli takole: Club of West Side Slov. lodges \$100, Federacija SNPJ \$100 (To je dejansko vrnitev prispevkov teh dveh skupin v začetku obstoja odbora za Slov. dan), Slov. dom za ostarele na Neff Rd. \$600, Julij Pirc za povrnitev znamk \$12.05. Skupno je bilo v blagajni \$812.05. Joseph Okorn, ki je bil finančni tajnik vsa leta, je dejal na vprašanje odškodnine za svoje delo, da ne želi nič, ker ni veliko delal in ker tudi noben drug član odbora ni prejel nobene nagrade. Naj bomo vsi enaki!

S tem je delo odbora za Slovenski dan zaključeno. Dobra zamisel je propadla.

Vsem prijateljski slovenski pozdrav!

Joseph Okorn

misiji še izginil slovenski volivni predlog za 25. nov. 1945. Zaradi tega slovenski volivci na dan volitev niso imeli možnosti voliti svojih kandidatov.

G. dekana Škerbca sem res srečal v taborišču v Spittalu ob Dravi. Dan pred tem srečanjem pa sem v župnišču v Skočjanu od takratnega kaplana L. alias B. dobil brošuro, katero je napisal g. dekan Škerbec o Janezu Ev. Kreku in ga je v tej brošuri "raztrgal". Nisem mogel verjeti, da bi slovenski duhovnik o J. E. Kreku podal tako sliko. Razgovor z g. dekanom Škerbcom se je tikel koroških Slovencev. Dobro se še spominjam svojih takratnih formulacij:

1. da mora politika manjšine odgovarjati političnim prilikam v državi, v kateri manjšina živi;

2. v gospodarskem pogledu tudi še lahko gre svojo lastno pot in

3. v kulturnem pogledu pa je manjšina veja skupnega narodnega telesa, odsekana od tega telesa sahne, Koroški Slovenci pa so tako tesno vrasčeni v to slovensko kulturno telo, da bi odrezani od tega telesa ne mogli živeti.

Ko mi je nato dekan Škerbec začel razlagati, kako bo, če ali ko se spremeni režim v Jugoslaviji, sem jaz zastopal mnenje, da bodo v takem slučaju odločali ljudje, ki so ostali doma in bo emigracija poklicana, da svetuje in pomaga, če bo potrebno. S tem mislimi se je omenjeni razgovor končal.

R. D. ve poročati, da je dr. Tischler leta 1949 ustanovil Narodni svet koroških Slovencev. Res je, da sem bil udeležen pri vseh prehodnih posvetih slovenskih duhovnikov in laikov in da me je ustanovni občni zbor soglasno izvolil za predsednika, ne da bi se jaz za katerokoli odborniško mesto potegoval.

Z g. dekanom dr. Hornboeckom sva jeseni 1947 skupno delala v Podgorjah načrt za prvi povojni kolektor "Mohorjeve družbe" za leto 1948 in sva se razšla leta pozneje ne iz ideoloških vidikov, temveč zaradi gospodarskih vprašanj. On je gledal kot zastopnik Mohorjeve tiskarne v prvi vrsti gospodarsko denarna vprašanja, mene pa je kot predsednika NSKS in za list "Naš tednik" odgovornega trla od številke do številke skrb, kako plačevati dolgove v tiskarni. NSKS je moral nositi vse stroške političnega in tudi kulturnega dela brez vsake subvencije.

Ko je bila 15. maja 1955 podpisana avstrijska državna pogodba, so bili v njej imenovani koroški Slovenci — ne črni in ne rdeči — tako je bila edina možnost in dolžnost, da sta spomenico koroških Slovencev izdelali l. 1955 obe skupini skupno.

Ko je bila ustanovljena leta 1957 slovenska gimnazija, so bile meni poverjene priprave za šolo in končno tudi vodstvo. V ta poizkus gimnazije je gledala oblast za vso skepso in tudi številni slovenski izobraženci v uspeh niso verjeli. Kake so bile težave in ovire, ve dejansko samo par ljudi. Da je pri takih razmerah skrb za NSKS in skrb za gimnazijo presegala moje skromne moči, je bilo zame jasno. Ali eno ali drugo. Odločil sem se kot šolnik za šolo in na občnem zboru Narodnega sveta 1960 odklonil zopetno volitev za predsednika. Volitev na občnem zboru je vodil g. župnik Čebul. Kljub moji odločni odklonitvi me je občni zbor soglasno zopet izvolil. Ko člani zbora moje odklonitve še niso hoteli vzeti na znanje, je župnik Čebul ponovil volitev, ki je končala z istim rezultatom. Ko sem tudi to drugo izvolitev odklonil, je stavil nov predlog g. dr. Vinko Zwitter in predlagal za predsednika g. dr. Valentina Inzka.

(Dulje na 3. strani)

KAREL MAUSER:

VELIKA RIDA

"Obirate Barbaro, jaz pa tako rečem: otrokoma je za mater in, če bo Nantej kdaj drugo Mojco iskal, v Barbari jo bo našel, pri Smrečniku pa ne. Zavrtnjena ljubezen, četudi h koncu pride, je figo vredna. Rada se v pelin spreverže."

Stare ženske so ji dale prav, mlade so pa nos vihale. Da bi ravno iz fače ena spet na Račnikovo zemljo sedla... Kakor Mojca takrat...

Barbaro je zobar žensk neznanško bolel. Vse doslej je bila njena ljubezen do Nanteja nekje globoko v srcu, samo njena. Zdaj pa jo drugi tiščijo na dan, kakor da je ljubezen nekaj, kjer lahko vsak obrusi jezik nad njo. Sicer se vse plete na tihem, pred njo nihče ne upa ziniti besede, toda Barbara še v cerkvi med žebrijem čuti, kako ženske gledajo na njeno stran. V Račnikovem stolu sedi, kakor da je že gospodinja. In mali Nantej ob njej, kakor da je njen. Za roko ga pelje in fant jo kliče za mamo.

Tisto nedeljo po Šmarnu je Barbara šla med zadnjimi iz cerkve. Sprava je žinjala, da bi šla po poti mimo farovža, potlej je pa premislila, vzela Nanteja v naročje in se kar po bližnji spustila proti vasi.

Pa ji je bilo žal kaj na prvi korak. Pri prvih smrekih je stala Smrečnikova. Kakor da je ravno nanjo čakala. Barbara jo je videla v cerkvi in je še nalašč zavoljo nje šla zadnja iz cerkve. Toda obrniti se ni hotela. Nič ji ni dolžna.

Smrečnikova je bila čudno sladka in je s prstom skušala poredzati Nanteja, ki se je tiščal Barbare. Fant jo je koj odrinil in nabral usta v vek.

"Mama!" se je bolj pritisnil Barbare.

"O!" se je našobila Agata. "Kar za mamo te kliče."

"Kakor ga je Račnik naučil," je ostro rekla. "Strina mi ne bo rekla, ko je že ena pri hiši. Hotela je naprej, pa se je tudi Smrečnikova spustila za njo.

"Včeraj mi je Nantej pisal," je rekla malomarno, kakor da to ni nič posebnega. Barbara se je s silo premagovala in ni obrnila glave.

"Tudi nam večkrat piše," je rekla mirno. "Je tudi to pisal, da mu večkrat piše."

Zdaj se je Agata zmedla. Zinjala je, da bo Barbaro bolj udarila.

"Tako?" je rekla v zadregi. "Resen, pišem mu včasih. Smili se mi, ker ga je tako udarilo." Zdaj šele se je Barbara obrnila proti njej. Ni rekla besede, toda Agata je videla v Barbarinih očeh, da ji bere v srcu.

"Vedno sprašuje po novicah, saj veš. Ti mu ne pišeš vsega." "Ko vem, da mu drugi več," je strupeno usejala Barbara. "Saj je koj tisto dosti, kar Petrova raznaša. Jo menda bolj za zobar v taberh jemlješ kakor za delo."

Ni počakala, da bi Smrečnikova prišla do sape. Skoraj stekla je po poti, na dnu postavila Nanteja na tla in ga prijala za roko.

Agata je strmoletala za njo in mečkala hadro, ki jo je tiščala v roki. Barbara je mirno stopala po cesti in ob njej je drobil Nantej.

Od same jeze so Agati stopile solze v oči. Kako jo je strupeno udarila! In takale iz fače! Nalašč je počakala, da je Barbara z Nantejem izgnila za rido. Šele potlej se je spustila navzdol. Zinjala je iti domov, pa jo je tako kuhalo, da se je ognila domu. Ni hotela, da bi od Oštrnika videla k Račniku. Nanteju bo že pisala.

Srenčanje s Smrečnikovo je Barbaro čudno potrilo. Zdela so ji je, da je s tem srenčanjem že

začela borbo za Nanteja, toda že misel sama, da se odkrito bori zanj, jo je morila. Nikoli se ne bo tepla zanj, posebno ne z Agato. Pa naj boli ta ljubezen in naj segnijo, če je zrele Nantej ne bo hotel videti in odrigati. Kar segnijo naj v srcu. Ne bo je postavljal kakor Smrečnikova. Nikoli! Da ne bo nazadnje Nantej še žinjal, da je zemlje lakotna. Je ni in je ne bo.

Ko je prišlo od Nanteja prvo pismo, se je Barbara zastremela v Račnika. Bral je in videla je, da se komaj zmaguje. Potlej se mu je spodnja ustnica poveznila prav na brado, pretrgal je pismo in odšel v vežo. Strina je splašeno gledala za njim.

Barbara je šla za njim. Stari je stal pred pečko in strmel v žerjavico.

"Kaj je, atej?" je tiho barala. Obrnil se je. Bil je čudno siv, le v očeh mu je še vedno gorelo.

"Kaj je? Na strd ga lovi, muho trepsto!"

"Agata?" je brala, vsa črnjeva v lica.

Samo prikal je. Potlej se je nenadoma zasukal in skoraj siknil vanjo: "Sta se srenčali?"

Povedala je po pravici. V bregu pod cerkvijo. Vsako njeno in svojo besedo je ponovila.

Stari je grizel vase, potlej ji pa prav od blizu rekel v oči: "Barbara, dobra si, pa si telpa. Trep si! Rada ga imaš, vem, da ga imaš rada, pa mu ne pišeš, da si ti otroka spravila iz koška, da na tebi stoji in visi ta moj grunt. Če ni slep, bo videl, kje mu je pot odmerjena."

Tedaj je čisto tiho rekla:

"Ne morem, atej. Nantej me nikoli ne bo imel rad." — In je odšla v naizbo. Vedela je, da Račnik gleda za njo, toda ni se hotela obrniti. Solze so ji že prišle do ust. Bile so grenke, kakor da je pepel požganega Nantejevega pisma ostal na njenih ustnicah.

Sedela je na postelji, dokler ni pritezela za njo po stopnicah Nantej. Ustrašila se je, da je fant sam prikoibal v naizbo.

Stal je pred njo in jo gledal. Potlej je nabral usta in vekaje rekel:

"Mama, ne!"

Stisnila ga je k sebi in obrilsala oči. Ko je prišla nazaj v vežo, starega ni bilo več. Strina je pripravljala prašičem. Sklonjena je s tolkačem drobila čompe.

"Bom jaz nesla," je rekla Barbara in spustila Nanteja na tla. Pa strina ni pustila. Ko se je zavrnila, je Barbara videla, da ima solzne oči.

"Saj je vse prav, strina," je rekla tiho. "Resen je vse prav."

"Nič ni prav," je z ihto zarunkala in udarila s tolkačem, da je brizgnilo čez škap. "Če bo kdaj Smrečnikova pri nas, grem koj prvi dan od hiše. Pa če moram do zadnje ure taberhovati. Pa bom. Ne bom gledala, kako bo z Mojcičo grda."

Prislonila je tolkač v kot, zgrabila za škap in skoraj stekla čez vežo.

Nantejevo pismo je prineslo v Račnikovo hišo težo, ki je legla z vso silo posebno na Račnika. Ni mogel žinjati, da bi Nantej šel drugo pot kakor tisto, ki jo je on že vso presranjal. Kaj more biti boljšega za Račnikovo hišo kakor Barbara? Za vse ve, vse ji stoji k rokam, zanj je dobra in za strino. Otroka sta pa sploh njena. Če bi Nantej imel pamet, bi ne bilo treba drugega, kakor da staro življenje prestavi samo za malenkost in teklo bo naprej kakor nekoč. V hiši bi se nič ne poznalo. Barbara je že zdaj gospodinja, čeprav jo imajo drugi za dekle.

(Dalje prihodnjčij)

Stroh je nastavlil novega proučevalca trga

MARTIN J. NEWCOMB

DETROIT, Mich. — Martin J. Newcomb se je pridružil Stroh Brewery Company kot strokovnjak za raziskavo trga. Izpolnil je mesto, ki ga je izpraznil Donald R. Bayer, ki je postal nedavno administrativni pomočnik podpredsednika za trg.

Predno se je pridružil Stroh, je bil Newcomb pri F. & M. Schaefer Brewing Company v New Yorku od februarja 1968. Rojen je v New York City, kjer je končal poslovno šolo na Fordham University. V letih 1961-65 je bil v letalskih silah. Je poročen in ima dve leti starega sina Briana. Družina se je nedavno naselila na Dearborn Heights.

KOROŠKI SLOVENCIS IN NJIH STAREJŠA GENERACIJA

(Nadaljevanje s 2. strani)

Če mi pisec članka v A.D. očitata, da nisem mogel tega dejstva preboleti, je to neresnica, ki se skriva za R.D.

Pri deželnozbornskih volitvah 1965 so se vršila pogajanja z Ljudsko stranko. Ta pogajanja so ostala brez uspeha in tako je na pobudo študentov prišlo do samostojnega nastopa s kandidatom Mirkom Kumrom. Takratnemu predsedniku Narodnega sveta dr. Inzku so bistveno volilni propagandi pomagali ravno študenti.

"Revolta" mladine 1968 se je pričela že dve leti prej. Ko je g. pater Tomazič vodil proviziorni dom v Dennogasse na Dunaju in je bil leta 1966 novi dom v gradnji. Vsi brez izjeme smo delo patra Tomaziča občudovali, on je bil izredno sposoben organizator na stavbišču tudi v strokovnem pogledu. Tudi slovenski študenti so se vpregli. Jaz sem kot ravnatelj slovenske gimnazije to mladino opazoval v razredih in na šoli, sem poznal njihove starše in sem visoko cenil mladino in starše. Ko so nastali spori v vzgojnem pogledu, sem šel na Dunaj in tam sva skupno z g. dr. Koernerjem, velikim prijateljem g. patra Tomaziča, poskušala te spore poravnati. V bistvu je šlo za mladostnike, ki so že odslužili vojaški rok, ki so imeli aktivno volilno pravico ali starejši letniki že pasivno volilno pravico. Jaz osebno sem si vendar v 30 letih na nemških šolah in 10 letih na

slovenski gimnaziji nabral nekaj izkušenj v ravnanju z mladino v zelo razburkanih političnih časih. Po večurnem razgovoru mi je g. pater Tomazič dejal: "Odločal bom pa jaz!" Nato sem iz Celovca v daljšem pismu še enkrat g. patru obrazložil svoje poglede na celoten problem in prijavil, da so po njegovem načinu vzgajali pred 50 leti nas, da pa današnje mladine po takih metodah ni mogoče voditi, predsedniku Mohorjeve družbe pa sem pisal, da je pater Tomazič izredno dober stavbenik, vzgojitelj pa ni. Odbor Mohorjeve družbe pa se je postavil na stališče: "Če je pater znal dom zgraditi, ga bo znal tudi voditi!" V zadoščenje mi je bilo, da so odlični strokovnjaki ravno na polju mladine iz Slovenije in tudi iz Koroške v osebnem stiku s patronom Tomazičem prišli tudi do mojega mnenja. Bilo pa je med temi veliko duhovnikov. Predaleč bi to poročilo vodilo, če bi popisal, da se je trudil tudi dunajski kardinal dr. Koenig za znosno rešitev tega problema.

Razen zgoraj imenovanih dveh pisem obstoji še telegram na študentski klub na Dunaju iz maja 1968, v katerem sem odločno svaril pred študentovsko demonstracijo v Celovcu.

Nisem pa odobraval stališča takratnega predsednika Narodnega sveta g. dr. Inzka, katero je v "Našem tedniku" zavzel proti dunajskim študentom za patra Tomaziča in za Mohorjevo. On je udaril tisto mladino po glavi, ki mu je na volitvah največ pomagala. Moje simpatije so bile na strani slovenskih študentov, tudi simpatije laikov in simpatije mlajše duhovščine so bile na strani študentov. Ker pa nisem poznal pogodbe med Mohorjevo družbo in patronom Tomazičem — in je tudi danes mogoče vmešavati in tudi ne hotel. Ključ do rešitve tega spora je bil edino v rokah Mohorjeve družbe. Je pa napaka pavšalno mladino porivati v "levo", ker posamezniki ne morejo dati pečata celoti. Nekam značilno pa je za g. dr. Inzka, da svojega sina po maturi ni poslal na študij na Dunaj v Dom Korotan, marveč v Gradec.

Občni zbor Narodnega sveta 1968 pa ni bil le skrb enega, marveč nas vseh, ki smo spoznali ali zaznali pomen revolte dunajskih študentov. Posvetovali smo se skupno s tedanjim predsednikom dr. Inzkom. On si v protestnim člankom proti mladini zaprl pot do mladine, ki je pripravljala nastop na občnem zboru. Zavedali pa smo se tudi vsi, da je g. dr. Inzko po svojem službenem položaju izredno dragocena oseba. Bili smo upanja, da bi dr. Vospernik kot predsednik, dr. Inzko kot prvi prava pot do poravnave spora. Ko so drugi v posvetu bili mnenja, da bi jaz kot drugi podpredsednik mogel nekaj pri tem pomagati, sem na to pristal.

Na občnem zboru sta bili predlagani dve listi. Vospernikova lista je dobila 75 glasov, Inzkova pa 57 glasov. Jaz osebno se na občnem zboru nisem oglasil na nemških šolah in 10 letih na

OB MOŽNOSTI POTRESA

Na podlagi raznih meritev sodijo japonski seizmologi, da se utegne v bližnji prihodnosti sprostiti ogromna sila v zemeljskih plasteh vzdolž obale.

"Čimprej proč," svetuje predstopnik tokijske potresne opazovalnice Akira Suva vsakomur, kdor ga povpraša, kaj bi bilo najbolje storiti spričo verjetnosti, da utegne Tokio še v tem desetletju prizadeti hud potres. Na Japonskem se vrstijo vsako leto nad 11 milijonov potresnih sunkov. "Na institutu imamo vtis, ko da se zemlja nenehno premika," pravi Suva, "prebivalci Tokia pa seveda čutijo potres šele, kadar sunki dosežejo jakost vsaj 1,5 do 2 po Richterjevi lestvici. Takrat kava pljuskne iz skode-lake, viseča luč pa se močno zaziblje proti stropu."

Starejši Japonci se še dobro spominjajo strahotnega potresa jakosti 7,9, ki je leta 1923 razdejal velike dele Tokia in sosednje Jokohame. Bilo je nad 140.000 smrtnih žrtev. "Če bi zdaj prizadel Tokio tako hud potres, bi bilo milijon smrtnih žrtev ali pa še več, zakaj od takrat se je mesto močno povečalo," pravi strokovnjak Suva. "Morebitna katastrofa bi bila znatno manjša, če bi gradili ulice in ceste iz ognja varnega materiala, ta je pa seveda precej dražji."

Suva in sodelavci so dosegli, da se zadnja leta čedalje več ljudi zaveda grozeče nevarnosti. Tokijska mestna uprava je leta 1961 ustanovila varnostni odbor, ki je kasneje ugotovil, da je le malo stavb in mostov grajenih po načelih, ki upštejajo nevarnost potresa.

Pod osrednjim delom Tokia so v več nadstropjih speljani predori podzemeljske železnice, ki jih v neposredni okolici postajališč obdajajo trgovske ulice. Ob potresu bi vse to zgrmelo na kup, v te jame pa bi se pogrezile tudi ulice s hišami. Mostov je v Tokiu okoli sto, le malo jih bi kjubovalo pritisku visokih valov, ki bi jih dvignili potresni sunki.

"V Tokiu smo predvideli 46 zbirališč za začasno izselitev, letos jih bomo uredili nadaljnjih 20," pravi vodja oddelka za naravne katastrofe pri mestni upravi. Pristojna ministrstva se posvetujejo o zaščitnih ukrepih, za katere bo v kratkem pripravljen splošni načrt.

Na območju Tokia in Jokohame — mesti sta se skoraj že povsem strnili — živi zdaj malo ne 17 milijonov ljudi. Večina stanovanskih hiš je še vedno iz lesa. Kakor ugotavlja tokijski

Poleg spora z mladino je leta 1968 bil v debati tudi program Narodnega sveta. Moje skromno mnenje k temu programu je, da je bilo v programu premalo obrazloženo gospodarsko in socialno hotenje Narodnega sveta, ki je izrecno politična formacija.

Leta 1969 vladne priprave se proslavo 50-letnice plebiscita in 10. oktober 1970 proslava sama je politično ozračje tako zastrupila, da je nastal popolnoma nov položaj v deželi.

Dr. Joško Tischler

varnostni odbor v nedavno objavljenem poročilu, bi izbruhnilo ob potresu, kakršen je bil leta 1923 in ki bi prizadel mesto v opoldanskem času, vsaj 1200 požarov. Četudi bi 60% požarov pogasili prebivalci sami, tokijski gasilci ne bi bili kos preostalim 400 požarom. Imajo sicer tisoč gasilnih avtomobilov, nimajo pa dovolj ljudi in pripomočkov za toliko požarov hkrati. Okoli 50 kvadratnih kilometrov mestne površine bi bilo kakih 10 ur po potresnih sunkih eno samo pogorišče z nešetimi kupi pepela in ruševin, pa čeprav tisti dan ne bi bilo zelo močnega vetra.

Te napovedi nikakor niso preveč črnogledne, nadaljuje poročilo, raje nasprotno, zakaj tokijski gasilci bi zelo verjetno naleteli na nepredvidene težave, ker ob potresnih sunkih po navadi pokajo vodovodne cevi, požari pa dobivajo iz pokvarjenih plinskih napeljav in iz razpokanih cistern za razna olja lahko vnetljivo dodatno gorivo.

"Nikakor nočemo ljudem po nepotrebnem naganjati strahu v kosti," pravi Suva. "Na podlagi raznih meritev sodimo, da se utegnejo v bližnji prihodnosti sprostiti ogromne sile v globljih zemeljskih plasteh pod Japonsko in vzdolž njenih obal. Kasneje nam ne bo mogoče nihče očitati, da nismo svarili, opozarjali na verjetnost skorajšnjega potresa."

Vesti iz Slovenije

Vso Slovenijo je letos poleti zajel val vročine; malo so se oddahnili šele 8. avgusta zvečer, ko so padle prve deževne kaplje. Nevahite so bile tedaj nad Slovenjgradcem, Mariborom, Murško Soboto in Kredarico.

Najhujšo ljubljansko vročino v avgustu so namerili 7. avgusta s 37 stopinjami, kar je za dve stopinji več, kot je znašal dotodanji avgustovski "rekord" iz leta 1933. Najtoplejši dan v Ljubljani je bil leta 1950, ko se je v juliju živo srebro v toplomeru ustavilo pri 38,3 stopinjah. V Mariboru je bil najbolj vroč dan 8. avgusta s 35,4 stopinjami.

Ker republiška izobraževalna skupnost ni več hotela financirati srednje kmetijske šole v Račičanu, je soboška občina sklenila podpreti so šolo, posebno ker je zadnje čase spet več zanimanja zanj.

Upajo, da bo republiška skupnost revidirala svoj odnos do te šole, ki po mnenju Pomurcev mora obstati, saj deluje v kmetijsko najbolj naseljenem predelu Slovenije.

Kmetijski strokovnjaki so za letos napovedovali v Prekmurju slabo letino krompirja, pa so se hudo uželi. Namesto napovedanih piškavih krompirjev se kmetje ne postavljajo samo z nadvse bogato letino, ampak tudi z zelo kvalitetnim krompirjem. Toda kaj pomaga bogata letina in tudi dovolj ugodna cena, ko pa obrat za kooperacijo

pri podjetju Pomurka nima dovolj denarja za odkup.

Župan Stokes v Ljubljani
"Dober dan, gospod župan!" so Ljubljancem lahko pozdravljali župana Clevelanda Carla Stokesa, ko se je 26. avgusta pripeljal s svojo ženo na dvodnevni obisk v Ljubljano. Obiskal je tudi ljubljanskega župana Kosača, Izseljeniško Matico in Postojnsko jamo, potem se je pa odpeljal v Dalmacijo na odih.

Podgorny obljubil Hanoiu več pomoči

TOKIO, Jap. — Predsednik ZSSR Nikolaj Podgorny, ki je pretekl teden preko Indije in Burme, kjer se je ustavil in se razgovarjal z državnimi vodniki, priletel v Severni Vietnam. Po razgovorih z vlado v Hanoiu je v govoru, ki ga je prenašala TV, obljubil nadaljevanje sovjetske pomoči Severnemu Vietnamu, dokler ne bo dosežen "pravilen mir".

Pomoč bo dala Sovjetska zveza Severnemu Vietnamu, "postojanki socializma v jugovzhodni Aziji" na vseh področjih, vojaškem, političnem in diplomatskem.

LEPO PROSIMO:
Prihranite nam delo in nepotrebne stroške. Omogočite našemu listu dober nadaljni razvoj. Poravnajte zapadlo naročnine Hvala!

Ženske dobijo delo

Iščemo snažilko za stanovanjsko hišo, po enkrat na teden, ob ponedeljkih.
Kličite PO 1-0478 (x)

MALI OGLASI

V najem
Lepo stanovanje z eno spalnico, velike sobe, se odda v East Clevelandu starejši dvojici. Dobra gorkota, garaža. \$85 mesečno.
Kličite 561-5637 ali 681-0740 —(192)

V najem ali naprodaj
7-sobno stanovanje v duplex hiši na E. 61 cesti, ali naprodaj ista duplex hiša z zidano garažo za 4 avte. Nova aluminijasta obloga.
Kličite 881-9947 (193)

V najem
Oddamo 3-sobno stanovanje pri E. 49 St., in St. Clair Ave.
Kličite 921-8461 (193)

Izredna ponudba
Naprodaj je rezidenčna zidana hiša dr. Ukmarja, na 15107 Shore Acres Dr., ob jezeru. Uradno ocenjena na \$40.000, se prodaja za \$39.000. Za pojasnila in ogled kličite 881-9677 od 10-12 in od 6-7 zvečer, ob drugem času pa 451-8166. (194)

Išče stanovanje
Ūpokojenka išče 3 sobe, zgoraj, za \$50. Govori samo angleško. Kličite 861-5442. —(193)

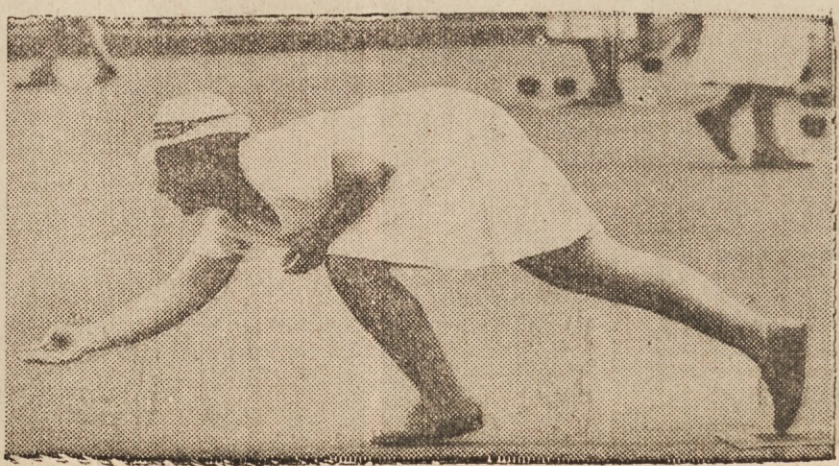
Hiša naprodaj
2-družinska, 5-5, vsa podkletena, 2 plinska furneza, 4 garaže. Prodaja lastnik po ugodni ceni. Na 1263 E. 67 St. telefon 881-2195 —(194)

Stanovanje išče
Miren zakonski par brez otrok išče 4 ali 5-sobno stanovanje z garažo v slovenski st. clairski okolici. Pokličite 391-0294 po 6. uri zvečer. —(6,8 okt)

Kadar kupujete ali prodajate hišo, farmo ali lot, kličite nas, staro zanesljivo agencijo. Dajemo tudi brezplačne nasvete in posredujemo solidne stanovalce!
KNIFIC REALTY
481-9980 820 E. 185 St. (xw)

PO ANGLESKO — Opazovalki na levi najbrž ni prav nič všeč igranje njene tovarišice, ki bi rada kar z roko od daleč prepekljala svojo kroglo do cilja. Sliki sta bili posneti na narodnem balinarskem prvenstvu v Wimbledonu parku na Angleškem.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

V.
Utom.

Drugo jutro po dnevu, ko se je vršil pravkar opisani pogovor, je odšel grof Monte Cristo res v Auteuil ter vzal s seboj Alija, več slug in nekaj konj, katere je hotel poskusiti. K temu izletu, na katerega prejšnji dan ni mislil še prav nič in katerega je pričakoval Andrea prav tako malo kakor on, ga je pripravil prihod Bertucev, ki se je vrnil iz Normandije ter mu prinesel vesti o hiši in korveti.

Hiša je bila v redu, in korveta, ki je prišla pred osmimi dnevi, je bila vsidrana pri majhnem otoku s svojo posadko, broječo šest mož, ter je bila pripravljena, da vsak hip lahko odpluje na morje.

Grof je pohvalil Bertucevo skrbnost in mu rekel, naj bode pripravljen za bližnji odhod, ker njegovo bivanje v Franciji zdaj ne more trajati več nego jeden mesec.

"Zdaj," je rekel, "moram na vsak način enkrat ponoči iz Parisa v Treport in zato hočem osem postaj, da teh petdeset milj lahko prepotujem v desetih urah."

"To željo ste izrazili že prej, Ekselencija," odvrne Bertuccio, "in konji so pripravljeni. Jaz sam sem jih kupil ter jih razpostavil po najpripravnějšíh krajih, to je po vaseh, kjer navadno ne obstaja nihče."

"Prav," pravi Monte Cristo, "jeden ali dva dni ostanem tukaj. Uredite po tem vse potrebno."

Ko je Bertuccio zapuščal sobo, da bi dal naročila, potrebna za to bivanje, odpre Baptistin vrata, drže v roki zlat krožnik, na katerem je ležalo pismo.

"Kaj hočeš ti tukaj?" vpraša grof, opazivši komornika, ki je bil ves pokrit s prahom. "Zdi se mi, da nisem dal poklicati."

Baptistin se globoko pokloni in mu izroči pismo.

"Važno in nujno," pravi.

Grof odpre pismo in čita:

"Grof Monte Cristo se obvešča, da namerava to noč nekdo ulomiti v hišo šte. 30. na Elizejskih poljih, da bi preiskal papirje, o katerih misli, da so skriti v pisalni mizi. Znano je, da je gospod grof dovolj hraber, da mu ni treba posredovanja policije, kar bi morda kompromitiralo celo onega, ki daje ta migljej. Gospod grof si lahko sam na poljuben način poskrbi pravico. Mnogo ljudi ali kakšno drugo sredstvo, to bi zločinca vsekakor preplašilo in gospodu grofu vzelo priliko, spoznati sovražnika, katerega mu je prijazno odkril pisalec teh vrst, ki pa

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

DELUXE — 11 apts., 5-1 bdrm., 5-2 bdrms. & 1-3 bdrm. All appls. A.C. gas hot water ht., 4 c. brk. gar. with elec. eye, fully rented w-leases. Extras. \$25,000 ann. income. 5 yrs. old. By Owner. 4417 W. 53th St. 767-0224 (191)

WESTMONT - By Transf. Owner 3 bdrm. brk. ranch, tile bath, mod. kit. w-bl. ins, air cond., WW crptg., drapes. Extras. Fin. bsmt., 2 c. gar., beaut. Indsep. lot. Low \$40's. 971-2385 (191)

BRIGHTON PARK AREA—Immed. poss. See to apprc. 4532 S. Wash. tenaw. 2-4's with 2 bdrms. Mod. kit., tile bath. Good inc. property. Gar. & 3 storage sheds. \$19,000. Owner 247-5064 (191)

Grof pokliče Baptistina, ki je čakal pred vrati.

"Pojdi takoj v Paris in vrni se z vsem služabništvom, kajti potrebujem jih v Auteuilu."

"Toda ali nihče ne ostane v hiši, gospod grof?" vpraša Baptistin.

"Vrtar."

"Toda ali ste pač pomislil, gospod grof, kako daleč je od njegove lože do hiše?"

"No?"

"No, lahko bi bilo izprazniči celo stanovanje, ne da bi kdo kaj slišal od tega."

"Gospod Baptistin, vi ste teppec; manj bi me jezilo, če bi se to res zgodilo, kakor me jezi, če se katero izmed mojih povelj ne izvrši dobro."

Baptistin se pokloni.

"Torej si čul?" pravi grof. "Pripelji s seboj vse svoje tovariše, od prvega do zadnjega, toda vse ostane kakor sicer. Le okna spodnjega nadstropja naj ostanejo zaprta; to je vse."

"In okna gornjega nadstropja?"

"Ta niso nikdar zaprta! Z Bogom!"

Grof da povedati, da bo jedel sam, in želi, naj mu streže samo Ali.

Obedoval je zmerno in mirno kakor vedno, nato je pomignil Aliju, naj gre za njim, odšel skozi mala vrata, prišel v Boulogneški les, kakor da gre na izprehod, krenil mirno proti Parisu ter z nočjo vred dospel pred svojo hišo na Elizejskih Poljih šte. 30.

Vse je bilo temno; le v vratarni reži je brlela slabotna luč.

Monte Cristo se nasloni na drevo in gleda s svojim bistrim, tako redkokrat varačim pogledom v dvojni drevored in na sosedna pota, opazuje mimo

idóce in poslušá, če ne preži kdo kje skrit. Približno v desetih minutah se prepriča, da ni v bližini nobenega prisluškovalca.

Takoj se približa z Alijem malim vratom, previdno vstopi, gre po skrivnih stopnicah, do katerih je imel ključ, vstopi v svojo

spalnico, ne da bi odprl kak zazor, kratko, ne da bi mogel vratar opaziti, da skriva ta hiša, ki jo je smatral za prazno, v sebi svojega gospodarja.

Prisedši v spalnico, da grof Aliju znamenje, naj ostane tu, dočim gre sam v kabinet, ki ga natančno preišče; toda vse najde v redu, dragoceni sekretar na navadnem mestu, ključ v njem kakor vedno. Takoj zasuče dvakrat ključ, ga vtakne v žep, zapre vrata in vstopi zopet v spalnico.

Tu najde Alija, ki je polagal po mizi kratek karabinar in dve krasni dvocevni pištoli. Oborožen na ta način, se je grof lahko spoprijel s petimi nasprotniki. Bilo je skoro pol desetih. Grof hitro sne nekaj kruha, iz pije kozarec španskega vina in da oboje tudi Aliju. Nato premakne pregibljivo ploščo v vratih, od koder je lahko pregledal celo sosedno sobo. Njegovo orožje je ležalo poleg njega, Ali mu je klečal ob strani, drže v roki arabsko sekuro, ki izza križarskih vojsk še ni izpremenila svoje oblike.

Skozi okno spalnice je grof lahko opazoval cesto.

Tako sta potekli dve uri; vladala je najglobokejša tema, in vendar sta čakalca razločevala vsak najmanjši predmet.

Ze dolgo časa vrtarjeva svetilka ni več brlela.

Pričakovati je bilo, da se ulom, če se ima sploh vršiti, ne izvrši skozi okno, ampak po stopnicah. Grof je mislil, da zločinci hočejo njegovo življenje in ne njegovega denarja. Zato je torej lahko mislil, da poskusijo ulomiti v njegovo spalnico.

Iz tega vzroka postavi Alija pred vrata vrh stopnic in straži sam pred kabinetom.

VESELJE DO KONJ — Britanska princesa Ana je navdušena jahatnica in utegne biti v zastopstvu Velike Britanije na olimpijskih igrah v Muenchenu prihodnje leto.

RIBOLOV NA OTOCJU

FIDŽI — Domačini na otočju Fidži v Tihem oceanu love na svoj, nekam nenavaden, pa preprost način. Ko zaplove ena skupina s čolni na morje, razpne druga na plitvini blizu brega mreže, v katere čolnarji nato skušajo pognati ribe. — Na sliki zgoraj vidimo ribiča, ki drži eno ribo z zobmi, drugo ima nataknjeno na posebnem kopju. Na levi je skupina, ki drži mreže, na desni skupina čolnarjev, ki gonijo ribe v mreže. Spodaj vidimo udeležence lova pri lovljenju rib, ki so bile nagnane v mreže.

Invalidska stolpna ura odbije tri četrt na jednajst. Vlažen veter je donasal njene glasove na grofova ušesa.

Ko se poleže glas zadnjega udarca, se mu zazdi, da čuje od kabineta sem lahek šum. Ta šum ali pravzaprav škrbanje je postajalo vsak hip močnejše. Grof je vedel, na čem je; vajena roka je izrezavala z demantom steklo iz okna.

Grof je čutil, da mu srce bije močnejše. Naj bo človek še tako hladnokrven in pripravljen na nevarnost, vendar čuti v odločilnem trenutku, da mu srce bije močnejše in se njegovo telo tresi, ter spozna velikanski razloček, ki je med senom in resničnostjo, med načrtom in izvršitvijo.

Vendar da Monte Cristo Aliju samo znamenje, in opazivši, da prihaja nevarnost iz kabineta, se ta neslišno približa njegovim vratom.

Grof je bil zelo radoveden, s katerim in s kako mnogostevilnim sovražnikom mu bode opravi.

Okno, od katerega se je čulo škrbanje, je ležalo baš nasproti vrat, skozi katera je gledal grof v kabinet. Nepremično je zrl v to okno in opazil senco; jedno steklo je bilo neprozorno, kakor da je od zunaj prilepljen nanj kos papirja. Nato se steklo naenkrat zlomi, toda ne pada na tla. Pokaže se roka, iščočá zapaha, nato se okno odpre, in v sobo stopi mož. Bil je sam.

"Predrzo človeče," zamrmra grof.

Naenkrat začuti, da se Alijeva roka lahko dotakne njegove rame. Obrne se, in Ali mu pokáže z roko okno, vodeče na cesto.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

NEMIRNA SEVERNA IRSKA — Slika kaže skupino demonstrantov v Londonderryju v Severni Irski z Bernadette Devlin, zvezno poslanko v sredi (spredaj).

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovějšíh katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERISKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103